

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง หลักประชาธิปไตยของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปริยาลัยจังหวัดแพร่

โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

Development Of Learning Achievement in The Civic Duties Subject on
Democratic Principles of Mathayom 2 Students at Piriyalai School,
Phrae Province, Using STAD Technique Cooperative Learning Activities

พระภาณุวัฒน์ แสนอิ¹, พระณัฐชนน กันทะวงศ์², อัครวัฒน์ ชุ่มเชย³,
นพรัตน์ รัตนวงศ์⁴, ชลธิชา จิรภาคพงศ์⁵

Phra Phanuwat Saen-I¹, Phra Natchanon Kantawong², Akkarawat Chumcheoi³,

Nopparat Rattanawong⁴, Chonthicha Jirapakpong⁵

วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย¹,

วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย²,

วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย³,

วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย⁴,

วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย⁵

Phrae Buddhist college, Mahachulalongkomrajavidyalaya University¹,

Phrae Buddhist college, Mahachulalongkomrajavidyalaya University²,

Phrae Buddhist college, Mahachulalongkomrajavidyalaya University³,

Phrae Buddhist college, Mahachulalongkomrajavidyalaya University⁴,

Phrae Buddhist college, Mahachulalongkomrajavidyalaya University⁵

Email: napat.sukn@gmail.com

(Received: Sep 12, 2024; Revised: Nov 14, 2024; Accepted: Nov 27, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา หน้าที่พลเมือง เรื่องหลักประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปริยาลัยจังหวัดแพร่ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD 1. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา หน้าที่พลเมือง เรื่องหลักประชาธิปไตยโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD จำนวน 1 แผน จำนวน 1 ชั่วโมง 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินสร้างเครื่องมือโดยศึกษาเนื้อหาเรื่องหลักประชาธิปไตย จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนปิริยาลัยจังหวัดแพร่ ตำบลในเวียง อำเภอเมืองแพร่จังหวัดแพร่ จำนวน 40 คน ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการศึกษาค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า T-test

ผลจากการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา หน้าที่พลเมืองเรื่องหลักประชาธิปไตย โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD หลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

คำสำคัญ: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์, หน้าที่พลเมือง, หลักประชาธิปไตย, การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

Abstract

The goal of this research is to investigate and compare academic achievement in various subjects. Civic Duty About Mathayom's democratic principles 2 kids at Piriyalai School in Phrae Province. Using cooperative learning activities and STAD approaches. 1. Course Learning Plan Civic Duty Subject: Democracy principles taught collaboratively using the STAD technique, using one plan and one hour. 2. Learning Achievement Test: The researcher developed the tool after researching the topic's content. One version of the Principles of Democracy is multiple choice, with four options and forty questions. The sample for this study consisted of 40 pupils from Piriyalai School, Phrae Province, Nai Wiang Subdistrict, Mueang Phrae District, Phrae Province. The researcher collected a purposeful sample. Statistics used to study the mean, standard deviation, T-test. The results of the research revealed that when academic accomplishment in participants' civic duties related democratic ideals was compared using cooperative learning activities and the STAD technique after class, scores were significantly greater than before class, with a statistical significance at 05.

Keywords: achievement development, civic duty, democratic principles, cooperative learning STAD technique

ความเป็นมาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติในเรื่องแนวทางการจัดการศึกษาหมวด 4 ตามมาตรา 22 ไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในกระบวนการเรียนรู้ ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลจัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยวิธีต่างๆ ตามสติปัญญาและความสามารถของตน การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุลโดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 : 23)

ในการส่งเสริมพลเมืองรุ่นใหม่ให้มีศักยภาพ สร้างทักษะชีวิตที่สำคัญกับการเป็นพลเมืองเพื่อพัฒนาสังคมในรูปแบบของตนเอง การเรียนรู้วิชาพลเมือง เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างสรรค์คนรุ่นใหม่และพัฒนาทัศนคติที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม โดยการศึกษา เพื่อสร้างความเป็นพลเมืองมีความสำคัญอย่างมากในระบบการศึกษาในหลายประเทศ และเกี่ยวข้องกับการเตรียมเยาวชนให้พร้อมสำหรับความท้าทายกับการเปลี่ยนแปลงในโลกสมัยใหม่ การเรียน การสอนวิชาพลเมือง จึงควรเป็นกระบวนการที่เปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา แสดงความอดทนเข้าใจความคิดที่แตกต่าง และรู้จักประนีประนอม เพื่อให้บรรลุความร่วมมือในการทำงาน และการอยู่ในสังคม ดังนั้น การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองจึงเป็นเป้าหมายร่วมกันของผู้เรียน และสถาบันการศึกษาที่จะขยายความเข้าใจ (understanding) ของผู้เรียนเกี่ยวกับความหมายของการเป็นพลเมืองในยุคใหม่ (จิตสุภา กิตติผดุง และวาทัญญู ใจบริสุทธิ์, 2565 : 383-398)

การเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง ในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ณ โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ มุ่งเน้นการเรียนการสอนในประเด็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ ลักษณะทางกายภาพและสภาพสิ่งแวดล้อมที่อยู่ล้อมรอบตัว เป็นการเรียนรู้ที่จะสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข บริบทการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ แต่ละช่วงชั้นได้แบ่งผู้เรียนออกเป็น 13 ห้อง โดยแต่ละห้องเรียน มีผู้เรียนจำนวนมาก คละกัน ทั้งเก่ง และอ่อน จากการปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง ของผู้วิจัย ณ โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ ซึ่งผู้วิจัยได้รับผิดชอบสอนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง ม.2/5 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาความเข้าใจในหลักประชาธิปไตย ดังนี้ นักเรียนไม่สามารถอธิบายหลักประชาธิปไตยได้ อีกทั้งนักเรียนไม่สามารถเรียงลำดับ หลักประชาธิปไตยได้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า การเรียนการสอนเรื่องหลักประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ยังไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งนักเรียนไม่สามารถบรรลุถึง ระดับความเข้าใจในหลักประชาธิปไตย และเรียงลำดับหลักประชาธิปไตยในระดับที่น่าพอใจได้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เป็นกระบวนการเรียนที่สามารถนำมาพัฒนาความสามารถในการอธิบายหลักประชาธิปไตย หรือในการเรียงลำดับหลักประชาธิปไตยได้ เพราะขั้นตอนในการเรียนประกอบด้วย ขั้นการทบทวนความรู้ การแสวง หาความรู้ การศึกษาความเข้าใจ ข้อมูล การแลกเปลี่ยนความรู้ การสรุปและจัดระเบียบความรู้ การแสดงผลงานและประยุกต์ใช้ความรู้ อีกทั้งรูปแบบ การสอนแบบร่วมมือ เน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด และการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ สามารถสร้างความรู้ ค้นพบความรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทในกิจกรรมการเรียนการสอน และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำรูปแบบการสอนดังกล่าว มาใช้ในการจัดการเรียน การสอนรายวิชาหน้าที่พลเมืองเรื่อง หลักประชาธิปไตย เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ รายวิชาหน้าที่พลเมืองต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง หลักประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง หลักประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่องหลักประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD โดยการใช้เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้

รูปแบบทฤษฎีการเรียนรู้จากแนวคิดของแครโรล (Carroll) (2548 : 36) ซึ่งมีข้อตกลง 2 ประการ คือ ประการแรกพื้นฐานของผู้เรียนเป็นหัวใจของการเรียนในโรงเรียน ด้วยพื้นฐานที่จะช่วยให้เรียนได้สำเร็จ แตกต่างไปจากคนอื่นถ้าแต่ละคนเข้าเรียนในชั้นด้วยพื้นเพที่คล้ายกันมากแล้วก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ต่างกันมาก (Bloom. Benjamin S, อ้างถึงใน พระมหาประยูร ธีรวโส และคณะ, 2548 : 37) ประการที่ 2 คุณลักษณะของแต่ละคน และคุณภาพของการสอนเป็นสิ่งที่สามารถปรับปรุงได้ เพื่อให้แต่ละคนและทั้งกลุ่ม มีระดับการเรียนรู้ที่สูงขึ้น ฮาร์นิเชเกอร์ และไวเลย์ (ฮาร์นิเชเกอร์ และไวเลย์ อ้างถึงใน พระมหาประยูร ธีรวโส และคณะ, 2548 : 38) ผลการเรียนรู้จะได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบ 5 ประการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้านใหญ่ ๆ ได้แก่ ภูมิหลัง และกระบวนการเรียนการสอน ด้านภูมิหลังของครูภูมิหลังของนักเรียน และองค์ประกอบสถาบันทางหลักสูตร ส่วนด้านกระบวนการเรียนการสอนประกอบด้วยกิจกรรมหรือการสอนของครูและกิจกรรมของนักเรียน

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

การเรียนรู้แบบส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เป็นรูปแบบการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความอิสระ ได้ลงมือปฏิบัติจริง มีทางเลือกที่หลากหลาย มีความยืดหยุ่น เชื่อมโยงความคิดที่เป็นระบบ โดยมีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน (กรมวิชาการ, 2545 : 124-126) คือ 1) ขั้นสร้าง ความตระหนัก 2) ขั้นระดมพลังความคิด 3) ขั้นสร้างชิ้นงาน 4) ขั้นนำเสนอผลงาน 5) ขั้นวัดประเมินผล และ 6) ขั้นเผยแพร่ผลงาน กิจกรรมส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สามารถจัดได้หลากหลายรูปแบบ เช่นกิจกรรมทางด้านภาษากิจกรรมการแสดงออกทางจินตนาการ การวาดรูป การเล่านิทานการเล่นสื่ การสร้างสรรค์งานกระดาษ การปั้น การประดิษฐ์ รวมทั้งการฝึกแก้ปัญหาในทางสร้างสรรค์ เป็นต้น ความคิดสร้างสรรค์ (อารี พันธมณี, 2540 : 37-39) คือ การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพสร้างสรรค์ด้วยการส่งเสริมความอยากรู้ อยากเห็น และลงมือปฏิบัติด้วยตัวเอง แสดงให้เห็นว่าความคิดของผู้เรียนมีคุณค่าเป็นประโยชน์ โดยการให้กำลังใจ และ

ชมเชย ยกย่อง และนำผลงานมาใช้ให้เกิดประโยชน์

3. หลักการเรียนรู้และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

การดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนหรือการใช้วิธีการต่าง ๆ ที่ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ และการเรียนรู้ในความหมายของ “ผลการเรียนรู้ (Learning outcome)” ซึ่งได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในสาระต่าง ๆ ความสามารถในการกระทำ (อารี พันธมณี, 2546 : 176) การใช้ทักษะกระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งความรู้สึกรหรือเจตคติอันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้หรือการใช้วิธีการเรียนรู้ กล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าการเรียนรู้มีลักษณะเป็นทั้งผลลัพธ์อันเป็นเป้าหมายปลายทาง (ends) และวิธีการที่นำไปสู่เป้าหมาย (means) ซึ่งลักษณะทั้งสองเป็นองค์ประกอบที่สัมพันธ์กันและส่งผลตกระทบต่อกัน (ชนาธิป พรกุล, 2544 : 53) หากบุคคลมีกระบวนการแสวงหาความรู้ที่ดีมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับตน บุคคลนั้นก็จะย่อมมีโอกาสที่จะเกิดความรู้ความเข้าใจในสาระหรือกระบวนการต่าง ๆ ได้อย่างกระจ่างถ่องแท้และลึกซึ้ง เกิดความรู้สึกรหรือเจตคติไปในทางที่เหมาะสมและเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านการกระทำ หรือพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ (ทิตนา แคมมณี, 2545 : 1)

4. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในบุคคล บุคคลเป็นผู้สร้าง ความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม วัฒนาพร ระเบียบทุกซ์ (วัฒนาพร ระเบียบทุกซ์, 2542 :15-16) เกิดเป็นโครงสร้างทางปัญญาได้โดยจัดสภาพการณ์ให้ผู้เรียนเกิดความขัดแย้งทางปัญญาหรือเกิดภาวะไม่สมดุลทางปัญญาขึ้น ซึ่งเป็นภาวะที่ประสบการณ์ใหม่ไม่สอดคล้องกับประสบการณ์เดิมผู้เรียนต้องพยายามปรับข้อมูลใหม่กับประสบการณ์ที่มีอยู่เดิมแล้วสร้างเป็นความรู้ใหม่ (เพียเจต์ อ้างถึงใน ทิตนา แคมมณี, 2548 : 90-91) พัฒนาการทางเขาวงกตปัญญาของบุคคลมีการปรับตัวผ่านทางกระบวนการซึมซาบหรือดูดซึม (Assimilation) และกระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) พัฒนาเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับและซึมซาบข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่เข้าไปสัมพันธ์กับความรู้หรือโครงสร้างของปัญญาที่มีอยู่เดิม (กิตานันท์ มะลิทอง, 2548 : 25-26) หากไม่สัมพันธ์กันได้ จะเกิดภาวะไม่สมดุลขึ้น (Disequilibrium) บุคคลจะพยายามปรับสภาวะให้อยู่ในภาวะสมดุล (Equilibrium) โดยใช้กระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2550 : 129)

5. แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

การสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เป็นเทคนิคหนึ่งของการสอนแบบร่วมมือ (Cooperative learning) พัฒนาขึ้นโดย Robert E. Slavin ผู้อำนวยการศึกษาโครงการระดับประถมศึกษา ศูนย์วิจัยประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนมีปัญหาทางด้านวิชาการแห่งมหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ สหรัฐอเมริกา และเป็นผู้เชี่ยวชาญการสอนคณิตศาสตร์ ได้พัฒนาเทคนิคขึ้น เพื่อขจัดปัญหาทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นทักษะการคิด การเรียนที่เป็นระบบ เป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการเรียนเป็นกลุ่ม และเป็นวิธีการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียน ซึ่งเป็นการเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิด เหตุผลซึ่งกันและกันได้เรียนรู้สภาพอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของคนในกลุ่ม เพื่อเป็นแนวคิดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคลตลอดจนเพื่อจะเรียนรู้และรับผิดชอบงานของผู้อื่นเสมือน

งานของตนโดยมุ่งเน้นผลประโยชน์และความสำเร็จของกลุ่ม (อุษา มูลแก้ว และน้ำทิพย์ งามอาภาณิษฐ์, 2566: 27-39)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - Experimental Research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง หลักประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง หลักประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD กลุ่มตัวอย่างการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 40 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น KR-20 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบผลต่างระหว่าง Pre-test กับ Post-test

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา หน้าที่พลเมือง เรื่องหลักประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง หลักประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.
ก่อนเรียน	40	30	15.85	3.732
หลังเรียน	40	30	18.70	3.031

จากตารางที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา หน้าที่พลเมือง เรื่องหลักประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD คะแนนก่อนเรียนที่ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 15.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.732 คะแนนหลังเรียนที่ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 18.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.031

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง หลักประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	40	30	15.85	3.732	8.411*	0.000
หลังเรียน	40	30	18.70	3.031		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา หน้าที่พลเมือง เรื่องหลักประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD คะแนนก่อนเรียนที่ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 15.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.732 คะแนนหลังเรียนที่ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 18.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.031 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา หน้าที่พลเมือง เรื่องหลักประชาธิปไตย หลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง หลักประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา หน้าที่พลเมือง เรื่อง หลักประชาธิปไตย หลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ รายวิชา หน้าที่พลเมือง เรื่องหลักประชาธิปไตย จากการจัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ แล้วส่งผลให้ผลการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น เนื่องจากรูปแบบ การเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เทคนิค STAD เป็นการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นความร่วมมือ ของผู้เรียน เป็นสำคัญ ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างความรู้ความร่วมมือเป็นกระบวนการสร้างความรู้ที่มี อยู่ในตัวผู้เรียนโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอประสบการณ์ต่างๆ ระหว่างทำกิจกรรมการเรียนการสอนมา สร้างองค์ความรู้ใหม่ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียน โดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและ กัน หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม อีกทั้งยังเป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้เกิดกระบวนการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบ โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนระดมพลังสมองในการแก้ไขปัญหา และการคิดอย่างมีแบบแผน จึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ ปฐมพงษ์ บานฤทัย (2550) ที่กล่าวถึง ลักษณะการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ ความรู้ด้วยตนเองจากการได้ศึกษาค้นคว้าทดลองแลกเปลี่ยนเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนรัก

การอ่านรักการศึกษาค้นคว้า เกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ เน้นผู้เรียนเป็นผู้ลงมือกระทำหรือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างกระตือรือร้น ผู้เรียนเรียนจากประสบการณ์ตรง ซึ่งผู้สอนมีบทบาทในการเตรียมบรรยากาศการเรียนรู้จัดสื่อการเรียนการสอน ใช้การเสริมแรง ให้คำปรึกษาต่างๆ โดยผู้เรียนได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดกระบวนการคิดและฝึกให้ผู้เรียนคิดในหลายลักษณะ เช่น คิดคล่อง คิดหลากหลายๆ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข อีกทั้งยังทำให้นักเรียนได้วางแผนทำงานร่วมกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากผลของการวิจัย

1. ก่อนการสอน ผู้สอนควรชี้แจง ทำความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนเกี่ยวกับวิธีการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD
2. ผู้สอนควรอธิบายขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้า ทำให้นักเรียนให้เกิดการเข้าใจก่อน เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
3. ผู้สอนควรช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ และกล้าแสดงออก เนื่องจากในขณะที่ทำงานกลุ่มร่วมกัน นักเรียนบางคนที่อยู่ในกลุ่มอาจไม่ให้ความร่วมมือ และไม่กล้าแสดงความคิดเห็น
4. การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่ควรจำกัดเวลาในการคิด โดยผู้สอนควรจัดสรรเวลาในการเรียนแต่ละขั้นตอนเหมาะสม แต่ไม่กระทบถึงระยะเวลาที่กำหนดไว้ในตารางการบรรยาย เนื่องจาก การจำกัดเวลาในการคิด อาจส่งผลต่อกระบวนการสร้างความรู้ของนักเรียนเพราะระดับความสามารถของนักเรียนแต่ละคนนั้นแตกต่างกัน ในขณะเดียวกันนั้นระยะเวลาของกิจกรรมแต่ละขั้นตอนก็ไม่ควรนานจนเกินไป ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายได้
5. ผู้สอนควรแนะนำ และกระตุ้นให้นักเรียนนำหลักการที่ได้จากการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน ไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ผู้วิจัยควรทำการวิจัยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD กับรูปแบบเรียนรู้อื่นๆ เพื่อหาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตัวผู้เรียนมากที่สุด
2. ผู้วิจัยควรนำรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ไปใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
3. ผู้วิจัยควรทำการวิจัยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนระดับอื่นๆ ในโรงเรียนปริยาลัยจังหวัดแพร่ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ในเนื้อหาอื่นๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้น และยังช่วยพัฒนากระบวนการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). *คู่มือจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *คำชี้แจงประกอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมศาสนา.
- กิดานันท์ มะลิทอง. (2548). *เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตสุภา กิตติคุณ และวทัญญูใจบริสุทธิ์. (2565). “แนวทางพัฒนาการสอนวิชาพลเมือง: แนวคิดและทักษะของพลเมือง ในยุค New Normal Guidelines for Development of Teaching Citizenship: Concepts and Skills of Citizens in the New Normal”. *วารสารรัชภาคย์*. 16 (45): 383-398.
- ชนาธิป พรกุล. (2544). *รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปฐมพงษ์ บานถุ้ย. (2550). *การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยอยุธยา กลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*
- เพ็ญเจตต์ อ้างถึงใน ทิตนา แคมมณี. (2548). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. (ม.ป.ท.).
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2550). *วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- อารี พันธมณี. (2540). *ความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ข้าวฟ่าง.
- อารี พันธมณี. (2546). *จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน*. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรินติ้งเฮาส์.
- อุษา มูลแก้ว. น้าทิพย์ งามอาภาณิชย์. (2566). *การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับการใช้แผนผังความคิดเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนย่อความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*. 17(1): 27-39.
- ฮาร์นิเชเกอร์ และไวเลย์ อ้างถึงใน พระมหาประยูร อีรวีโส และคณะ. (2548). “การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยจิตสังคมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย”. *รายงานการวิจัย*. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Bloom. Benjamin S. อ้างถึงใน พระมหาประยูร อีรวีโส และคณะ. (2548). “การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยจิตสังคมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย”. *รายงานการวิจัย*. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

Carroll. John B. อ้างถึงใน พระมหาประยูร ชีรวีโส และคณะ. (2548). “การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยจิตสังคมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย”. รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.